

אוצר השבת

אחרי - קדושים

יום שבת קודש

שבת'דיגן טלית

שבת זאל מען נישט צוטיילן די ציצית

שטייט אין שְׁלַח עֲרֹךְ [שם ס"ז] אז יעדן טאג איידער מען זאגט די בְּרָכָה אויף דעם טלית זאל מען אפטיילן די פּעדעמער פון די ציצית איינעם פונם אנדערן. זאגט אבער דער שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה אז שבת זאל מען נישט אפטיילן די ציצית וואס זענען אביסל פארקניפט געווארן [צוליב די חֲשֵׁשׁ פון 'מִנְפֵּץ'].

שערי תשובה או"ח סי' ח' סק"ח

אפטיילן די ציצית אום שבת איז אַסור, ווייל דאס ווערט גערעכנט ווי א גִּמְרָה מְלָאכָה מען ענדיגט אן ארבעט.

וואס מען דארף אינזין האבן ווען מען טוט אן דעם טלית

דער מחבר זאגט אז בְּשִׁעַת מען טוט אן דעם טלית זאל מען אינזין האבן מְקִיִּים צו זיין די מְצוּה פון ציצית, אויך זאגט דער מחבר אז מען זאל אינזין האבן דעם טַעם פון די מְצוּת עֲשֵׂה פון ציצית, אז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא האָט אונז באפוילן אז מיר זאלן זיך אַיִן-הֵילֵן מיט ציצית כְּדֵי מִיר זאלן דערמיט געדענקען אַלע תְּרִי"ג מְצוּת [ד.מ. די מְצוּה פון קְרִיאַת שְׁמַע] פון די תּוֹרָה זיי מְקִיִּים צו זיין.

שו"ע או"ח סי' ח' סק"ח

דאס ווארט טלית איז א לשון פון דערהויבנקייט, דורך די מצוה פון אנטוהן דעם טלית של מצוה ווערט דער מענטש גאר הויך דערהויבן, אויך דעקט מען זיך דערמיט איבער דעם קאפ, ווייל דאס איבערדעקן די קאפ מיטן טלית מאכט אינטערעסעניג דאס הארץ צו השי"ת און ברענגט צו דעם מענטש צו יְרָאת שְׁמַיִם.

זכר דוד מ"א פס"ו, ב"ח או"ח סי' ח' ד"ה ומכסה ראשו

דער מִגֵּן אֲבָרָהֶם ברענגט אז עס איז גלייך אז מען זאל האבן א באזונדערן שיינעם טלית לְכָבוֹד שְׁבֶת.

דער בָּאָר הֵיטֵב ברענגט אז דער מהרי"ל האָט געהאט א באזונדערן טלית אויף שבת, און מוֹצָאֵי שבת פלעגט ער דאס אַלײַן צוזאמען לייגן.

באר היטב סי' ש', ומג"א סו"ס ש

דער תּוֹרַת חַיִּים ברענגט אז מען פירט זיך, אז דער שבת'דיגע טלית זאל זיין שענער און מער מְהֻדָּר'דיג ווי דער וואכענדיגער טלית.

תורת חיים סק"ו

דער כְּבוֹד פון שבת בייטאג דארף צו זיין מער ווי דער כְּבוֹד פון פרייטאג צו נאכט, דאס איז אויך שייך אויף די מְלֻבוּשִׁים, דעריבער איז מען מוֹסִיף בייטאג מער מְלֻבוּשִׁים, און מען טוהט אן שבת צופרי א שענערן שבת'דיגן טלית.

אשל אברהם מהדורא תניינא

בּוֹדֵק זיין דעם טלית שבת

איידער מען מאכט די בְּרָכָה שבת אויפ'ן טלית זאל מען בּוֹדֵק זיין די ציצית פונ'ם טלית, סיי ביים אנפאנג פון די ציצית, נעבן דעם פלאץ פונ'ם לֶאָךְ פונ'ם טלית ביז ווי עס איז געבונדן, און סיי די פּעדעמער פון די ציצית, צו זעהן אויב די ציצית איז קְשֵׁר, צו עס איז נישט אפגעהאקט געווארן א ציצית, כְּדֵי מען זאל נישט מאכן א בְּרָכָה לְבִטּוּלָה.

שו"ע או"ח סי' ח' ס"ט, ובמשנה ברורה סק"א שם

יום שבת קודש

שבת איז ראשי תיבות "שִׁינָה בְּשַׁבַּת תַּעֲנוּג.

דער רמ"א [או"ח סי' ר"צ] זאגט אז אויב איז מען געוואוינט צו שְׁלֶאפֿן מיטאג צייט זאל מען דאָס נישט מְבַטֵּל זיין, ווייל דאָס איז פאר אים אַן עוֹנָג שַׁבָּת.

או"ח סי' ר"צ ס"א

דער בַּעַל הַתְּנִיָּא ברענגט אז די כְּוִנוֹה איז נאר דער וועלכער איז געוואוינט צו שְׁלֶאפֿן אינדערוואכן מיטאג צייט, זאל דאָס שַׁבָּת נישט מְבַטֵּל זיין ווייל דאָס איז פאר איהם אַן עוֹנָג. שו"ע הרב סי' ר"צ סק"ב

דאס שְׁלֶאפֿן אום שַׁבָּת איז א טוֹכָה פאר די נְשָׁמָה. דער האריה"ק איז געשלאפן שַׁבָּת נאכמיטאג דריי שְׁעָה. **זר זהב סי' רל"ט ס"ג**

דאס ענין פון שְׁלֶאפֿן שַׁבָּת נאכמיטאג איז בלויז כְּדִי דער קאָפּ זאל זיין אויסגערופט אז מען זאל קענען נאכן שְׁלֶאפֿן לערנען אום שַׁבָּת מיט א קלאָרן מוֹחַ, דעריבער דארף יעדער איד זען אז מען זאל נישט פארשלאפן דעם גאַנצן שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, עס זאל נישט אוועקגיין דער שַׁבָּת מיט גארנישט, מיט בלויז עסן דריי סְעוּדוֹת און אָפּשְׁלֶאפֿן רוב שְׁעוֹת פון שַׁבָּת, נאר מען דארף זעהן אז מען זאל נאָך האבן נאכן שְׁלֶאפֿן עטליכע שְׁעוֹת צום לערנען, וואס דאָס איז דער עיקר פארוואס הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ האָט אונז געגעבן דעם הייליגן שַׁבָּת.

שְׁלֶאפֿן שַׁבָּת - א תַּעֲנוּג

שַׁבָּת זענען אַלע הערן פון די אָמוֹת הָעוֹלָם אין הֵימָל פארנומען מְקַבֵּל צו זיין שפּ״ז, יעדער הער איז מְקַבֵּל די שפּ״ז פאר זיין פאלק, און וויבאלד זיי זענען פארנומען פאר זייערע מענטשן, דעריבער זענען זיי נישט מְקַטְרָג אין די זעלבע צייט אויף די אִידִישֶׁ קינדער, דערפאר איז דאָס שְׁלֶאפֿן אום שַׁבָּת א תַּעֲנוּג ווייל די נְשָׁמָה גייט דעמאלס ארויף הויך אין הֵימָל און קיינער איז נישט מְקַטְרָג אויף אים. **זר זהב בשם האר"י ז"ל**

כ"ק הרב הקדוש מְסַקְלֶען זצ"ל האָט זיך געפירט אז שַׁבָּת האָט ער נישט געמאכט די עֲטִיפָה די זעלבע וועג ווי אין די וואכן טעג. ער האָט נישט איינגעהילט דעם טְלִית אַרום זיין מויל, ווייל דאס איז א דָּרָך פון אַבְלוֹת ווי עס שטייט [ויקרא י"ג מ"ה] וְעַל שָׁפָם יַעֲטָה און אום שַׁבָּת דארף מען זיך דערווייטערן פון יעדע סארט אַבְלוֹת.

השבת נועם הנשמות

הַכְנָה לַתְּפִלַּת שַׁבָּת - גוף נקי

איידער מען שטעלט זיך דאווענען שַׁחֲרִית, כאטש שַׁבָּת לייגט מען נישט קיין תְּפִלִּין, דעסטוועגן טאר מען זיך נישט שטעלן דאווענען ביז ווילאנג זיין גוף איז נישט אונגאנצן אויסגערייניגט.

וואס מעג מען טראכטן אין בית הכֶּסֶא שַׁבָּת

די גְּמָרָא זאגט [שבת מ:]: אז אין בית הכֶּסֶא אדער אין בית המִּדְרָשׁ טאר מען נישט טראכטן פון קיין שום הייליגע זאך.

דער שלה"ק ברענגט פון סֵפֶר חֲסִידִים אז א גאנצע נאָך ווען מען איז אין בית הכֶּסֶא, זאל דער מענטש טראכטן וועגן זיינע אייגענע אויסגאבן און פון די אויסגאבן פון זיין שְׁטוּב.

דער רבינו יונה זאגט אז מען זאל זיך אויסלערנען רעכענען חֲשִׁבוֹנוֹת, שַׁבָּת זאל מען אבער טראכטן פון שיינע אויסגעצירטע הייזער און שיינע פאלאצן, און פון די קעניגרייכן ווי אזוי זיי הערשן אויף דער וועלט. קאָטש שַׁבָּת מעג מען אויך טראכטן פון גַּעֲלֹט אויסגאבן, דעסטוועגן איז אבער א מִצְוָה אז מען זאל נישט טראכטן פון קיין שום וואכענדיגע זאך. אבער אז מען וועט טראכטן פון די קעניגרייך איז מען מְקַיֵּים דערמייט א מִצְוָה, ווי די חַז"ל זאגן, אז שְׁטַענְדִּיג זאל מען לויפן אנטקעגן די גוֹי'אישֶׁ קעניגן, כְּדִי ווען מְשִׁיחַ צִדְקָנו וועט קומען זאל מען זעהן דעם אונטערשייד צווישן מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ און די גוֹי'אישֶׁ קעניגן.

של"ה שער האותיות קדושת האכילה אות ע"ב

בהגה"ה